

Tierps kommun
medborgarservice@tierp.se

2023-01-09

1 (18)

Dnr. 2022:6914

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Ol Andersskolan i Tierps kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Ol Anderssskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men lämnar framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Ol Anderssskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn planerar och genomför ett mer systematiskt jämställdhetsarbete som ger avtryck i skolans verksamhet.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att lärarna ger eleverna större möjlighet att delta i kontinuerlig planering och utvärdering av undervisningen liksom reflektera över sitt eget lärande.

Trygghet och studiero

Utbildningen präglas i hög utsträckning av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **31 oktober 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr. 2022:6914) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömning

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn följer upp och analyserar kunskaps- och trygghetsresultat samt fattar beslut om utvecklingsåtgärder och hur resurser ska fördelas. Det finns goda förutsättningar för lärare att samverka med varandra och rektorn säkerställer också att ett kollegialt lärande äger rum och att det ger avtryck i undervisningen. På skolan är arbets- och förhållningssätt kända och tillämpas. Det är dock otydligt hur jämställdhetsarbetet bedrivs på ett systematiskt sätt.

Motivering

Rektorn följer upp, analyserar och utvecklar verksamheten

Granskningen visar att rektorn leder ett systematiskt arbete med att följa upp och analysera hur väl verksamheten fungerar både avseende kunskapsresultat och resultat av trygghet och studiero. Av rektorsintervjun framkommer att rektorn följer upp och analyserar kunskapsresultat vid flertalet tillfällen varje läsår, genom att följa upp statistik och analysera utifrån olika perspektiv såsom elevgrupp och ämne. Lärare berättar att de vid läsårsslut och vid klasskonferenserna diskuterar kunskapsresultaten och gör analyser både individuellt och på gruppnivå samt utifrån kön. Analyserna diskuteras sedan med rektorn för att identifiera framgångsfaktorer. Mål för verksamheten sätts sedan utifrån analys av resultaten. Utöver dessa tillfällen för rektorn en löpande dialog med lärare och elevhälsa och får en nulägesbild av verksamheten. Rektorn följer upp undervisningens genomförande och lärares förutsättningar genom återkommande klassrumsbesök i vilka rektorn också tillser att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Rektorn dokumenterar besöket och återkopplar till läraren bland annat vid medarbetarsamtal med syfte att vidareutveckla undervisningen. På de veckovisa elevhälsomötena där rektorn deltar följs kunskaps- och trygghetsresultat upp liksom insatser som genomförts på individ- och gruppnivå. På skolan genomförs trygghetsenkäter varje termin liksom även Skolinspektionens enkät när det är aktuellt. Analyser av enkäterna görs av både rektorn, elevhälsan och arbetslagen. Skolan gör även analyser av anmälningar avseende kränkande behandling med syfte att upptäcka mönster kring dessa.

Av granskningen framkommer vidare att rektorn fattar beslut om behovsanpassade utvecklingsåtgärder utifrån analys av kunskapsresultat liksom trygghet och studiero. Vid intervjuer framkommer att rektorn utifrån resultatanalysen och i dialog med lärarna tar beslut om lämpliga åtgärder som bland annat att koppla in speciallärare i vissa grupper eller tillsätta en extra resurs. Av intervjuer och underlag framgår att en

klass på högstadiet under ett flertal år haft utmaningar med måluppfyllelse, trygghet och studiero. Rektorn har beslutat om åtgärder såsom dubbelt ledarskap, flytt till lokaler med tillhörande grupprum, uppdelning i grupper och extra stöd av elevhälsan. Åtgärderna har löpande följts upp och utvärderats. Rektorn har beslutat att under kommande läsår ha kvar en extra resurs som funnits i gruppen sedan årskurs åtta och att rikta en speciallärare specifikt mot årskurs åtta och nio. Skolinspektionens enkät 2022 visar låga resultat för klassen, flickorna med lägre resultat än pojkarna. Även i en klass på mellanstadiet är resultaten i Skolinspektionens enkät 2022 relativt låga, där speciellt flickornas svar är mer negativa. De åtgärder som vidtagits i gruppen utifrån enkäten är gruppsamtal men även individuella insatser. I en annan klass på lågstadiet med låga resultat i matematik framkom vid granskningen att skolan kommer att genomföra "screening" på eleverna under hösten och sätta in åtgärder utifrån vad resultatet visar. Vid observation av matematik i den klassen framkom att flera elever var inaktiva under hela lektionen.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet på ett tydligt sätt

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet på ett tydligt sätt. Rektorn skapar goda förutsättningar för lärare att samverka genom en tydlig mötesstruktur med bland annat arbetslagsmöten, ämnesträffar och arbetsplatsträffar. En representant för elevhälsan är oftast med på arbetslagsmöten och lärare kan få stöd av elevhälsan även via veckovisa elevhälsomöten. Kompetensutveckling sker både utifrån kommungemensamma initiativ och utifrån vad som framkommer i exempelvis medarbetarsamtalet. Rektorn försäkrar sig sedan om att ett lärande sker i kollegiet genom att göra återkommande lektionsbesök med efterföljande återkoppling men också genom medarbetarsamtalet och genom lärarnas egna analyser. I intervjuer framkommer att lärare upplever rektorn som väldigt tillgänglig och närvarande i verksamheten.

Vidare framgår av granskningen att nyexaminerade lärare får en planerad introduktion. Rektorn berättar att nyanställda lärare får en mentor på närliggande skola med syfte att vidga perspektiven för den som är ny. Det framkommer också vid intervjuer att lärarna på skolan arbetar väldigt tätt både i arbetslaget och med andra kollegor på skolan och att nyanställda därmed även kan få stöd på den egna skolenheten. Vid introduktion av nyanställd personal används och följs Tierp kommuns rutiner samt rutiner som finns hos Skolverket för introduktionsår. Övriga rutiner som finns nedskrivna och följs är exempelvis plan för ökad närvaro, plan för systematiskt kvalitetsarbete, skolområdets elevhälsoplan och plan mot diskriminering och kränkande behandling. Dock förmedlas arbets- och förhållningssätt främst muntligt på möten eller via kollegor, enligt personalen. Skolinspektionen vill i detta sammanhang

understryka att det är viktigt att rektorn tydliggör för personalen vilka skriftliga rutiner kring arbets- och förhållningssätt som finns och används. Detta för att minska risken att informationen blir personberoende.

Rektorn ger svag ledning kring frågor som rör skolans jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn ger svag ledning och styrning av ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar oberoende av könstillhörighet. Av granskningen framgår att varken rektorn, elevhälsa eller lärare kan beskriva hur skolan jobbar systematiskt med jämställdhet. Det framkommer inte heller att lärare får någon särskild kompetensutveckling om vad jämställdhet innebär. Det finns inslag av jämställdhetsarbete i undervisningen men det arbetet sker mer utifrån vad enskilda lärare planerar eller fångar upp snarare än att rektorn har tagit fram en gemensam strategi för hur jämställdhetsarbetet kan tas upp i undervisningen. Rektorn uttrycker att personalgruppen diskuterar jämställdhet och det finns en medvetenhet på skolan, men att det inte finns ett strukturerat arbete. Det framkommer i intervju att några elever tycker att pojkarna stör studieron och styr lekarna på rasterna i högre utsträckning än flickorna. Några elever tycker också att de i vissa fall kan behandlas olika på skolan beroende på om de är flicka eller pojke. I det underlag som Skolinspektionen tagit del av inför granskningen kan man se att flickornas meritvärden generellt är högre än pojkarnas. Den förklaring som ges är att flickorna upplevs ha högre mål i skolan och högre prestationskrav på sig själva medan pojkarna är mindre studiemotiverade och har en "antiplugg-attityd". I Skolinspektionens enkät 2022 svarar flickor generellt lägre än pojkar på de flesta frågor i enkäten, både i årskurs fem och åtta, vilket skolan uppmärksammat. Det är dock ottydligt för Skolinspektionen hur analys genomförts utifrån ett könsperspektiv och vilka de eventuella åtgärderna utifrån en sådan analys blivit. I lärarintervjuerna framkommer av några lärare att det är viktigare att fokusera på individen än på vilket kön personen tillhör. Det sistnämnda gör att rektorn inte kan följa upp skolans jämställdhetsarbete och därmed inte se effekterna av ett sådant.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn planerar och genomför ett mer systematiskt jämställdhetsarbete som ger avtryck i skolans verksamhet.

Granskningen visar att rektorn i begränsad omfattning leder ett systematiskt jämställdhetsarbete på skolan. Jämställdhetsarbetet sker inte strukturerat under

rektorns ledning utan mer utifrån vad enskilda lärare diskuterar, planerar eller fångar upp i undervisningen. Rektorn och skolpersonalen är dock, genom jämförelser av kunskaps- och trygghetsresultat, medvetna om skillnader som finns mellan könen. Skolan har ett ansvar för att motverka stereotypa uppfattningar av vad som anses vara kvinnligt och manligt och som begränsar elevernas lärande, val och personliga utveckling.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn följer upp och analyserar på vilket sätt och i vilken utsträckning som jämställdhetsarbetet genomsyrar utbildningen, för att därigenom kunna säkerställa och utveckla ett systematiskt jämställdhetsarbete på skolan. I jämställdhetsarbetet kan rektorn förslagsvis bygga vidare på den kunskap som finns om skillnader i kunskaps- och trygghetsresultat mellan flickor och pojkar för att komma vidare i arbetet. En djupgående analys där även elever görs delaktiga kan vara en bra ingång till ett mer systematiskt jämställdhetsarbete i alla årskurser. Även om ett visst arbete redan görs vad gäller jämställdhet så kan en ökad medvetenhet bland elever och personal resultera i en vidgad diskussion om hur flickor och pojkar bemöts i skolan och om de normer som finns i samhället. I jämställdhetsarbetet kan med fördel kompetenser inom elevhälsan involveras.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att eleverna i huvudsak ges en varierad och strukturerad undervisning samt ett aktivt lärarstöd. Skolan arbetar för att stimulera eleverna i undervisningen liksom arbetar med insatser för att anpassa undervisningen utifrån elevernas behov. Skolans arbete med att skapa delaktighet för eleverna kan dock utvecklas liksom även elevernas möjlighet till reflektion kring sitt eget lärande.

Motivering

Undervisningen är till stora delar strukturerad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd

Granskningen visar att eleverna till stor del ges ett aktivt lärarstöd och att lärarna bedriver en varierad undervisning bestående av olika arbetssätt och arbetsformer. Under de flesta av de observerade lektionerna får eleverna hjälp att komma igång med sitt arbete och stöttning i att genomföra arbetsuppgifter, vilket bidrar till att de flesta eleverna bibehåller fokus på skolarbetet. Samtidigt förekommer enstaka lektioner där elever inte kommer igång med arbetet eller ägnar sig åt annat än de tilldelade uppgifterna. Lärarna beskriver i intervju att de varierar sin undervisning på olika sätt, exempelvis genom att arbeta analogt och digitalt, med ämnesövergripande temaarbeten eller undervisning utomhus. Det sistnämnda observerades vid Skolinspektionens besök på en lektion i naturorienterande ämnen där eleverna först lyssnade på lärarens genomgång i klassrummet och såg en kort film för att sedan göra ett grupparbete utomhus. På de flesta lektioner som observerades fanns en variation av exempelvis gemensamt arbete varvat med uppgifter i par eller enskilt. Lärare använde även konkret material, motoriska övningar eller sång kopplat till innehållet i undervisningen.

Granskningen visar att undervisningen i huvudsak är strukturerad med syfte, mål och logisk arbetsgång. Av granskningen framkommer att de flesta lärare använder sig av en lektionsstruktur anpassad efter aktuell elevgrupp och ämne där mål och arbetsgång finns uppskrivet på tavlan eller tydliggörs muntligen. Lärare och elever pratar igenom strukturen vid lektionsstart och lektionen följer sedan ett logiskt flöde. Vid observationer och i elevintervju framkommer dock att syftet med undervisningen skulle kunna tydliggöras ytterligare av lärare. Även inledningen på lektioner skulle i större utsträckning kunna utformas för att väcka elevernas intresse, då det fanns liten variation vid uppstart av lektioner. Lektionerna avslutades olika beroende på lärare, men oftast skedde avslutet på ett kortfattat sätt med en information om innehållet i kommande lektioner. Skolinspektionen observerade få sammanfattande avslut, exempelvis där lärarna sammanfattade innehållet, utvärderade lektionen tillsammans med eleverna eller lät eleverna reflektera kring det som de lärt sig.

Undervisningen är stimulerande och utmanande utifrån elevernas behov och förutsättningar

Granskningen visar att lärarna arbetar med att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. I observationer framkommer att lärarna bekräftar och förstärker

eleverna positivt genom exempelvis verbal uppmuntran och beröm men även genom formativ återkoppling som leder eleven framåt. I intervjuer uttrycker elever att lärare tror på dem och att de har rimliga förväntningar på dem. Elever ger exempel på motiverande inslag i undervisningen såsom spel eller lekar. Av observationer och intervjuer framgår att lärarna på ett generellt plan har höga förväntningar på eleverna och att de på olika sätt försöker motivera eleverna. Elevhälsan berättar att lärarna försöker motivera eleverna genom att exempelvis utgå från deras intresse i undervisningen eller få dem att se ett större perspektiv med stöd av studie- och yrkesvägledare. Rektorn säger att lärarna är duktiga på att lyfta det positiva för eleverna genom att till exempel påvisa individens progression med individuell återkoppling och på så sätt motivera elever.

Av granskningen framkommer vidare att lärarna anpassar lektionernas innehåll och arbetssätt till aktuell elevgrupp. Lärare uppger i intervju att de utifrån dialog med elever arbetar med att anpassa uppgifter för att alla elever ska kunna delta utifrån sina förutsättningar. Det finns läromedelsmaterial som ger möjlighet till differentiering till exempel i matematik, men det finns även många verktyg för anpassning att tillgå såsom tidshjälpmedel, skärmar och hörselkåpor. Anpassningar görs exempelvis också genom att skapa olika svårighetsgrad på en textuppgift, låta elever göra muntliga prov istället för skriftliga eller lyssna på text istället för att läsa. Av observationer framgår att lärarna generellt känner eleverna väl och har goda relationer med dem vilket bidrar till att lärarna kan utforma anpassningar på ett bra sätt. Lärare uppger även att de små klasserna på skolan möjliggör att de hinner med eleverna på ett bra sätt. Elever säger i intervju att de kan få tips från lärare om vad som passar dem som individer och att de kan få individuell genomgång efter den gemensamma genomgången vid behov. Det finns en medvetenhet hos lärare kring elever som snabbt blir klara med arbetsuppgifter och behöver mer utmaning. De eleverna kan få extrauppgifter inom området de arbetar med men det kan också handla om att läsa en bok eller se en film och sammanfatta innehållet. Rektorn och lärare nämner att det finns ett samarbete mellan skolans stadier för elever som behöver mer utmaningar.

Undervisningen genomförs så att eleverna till viss del görs delaktiga i sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna delvis är med i planering och utvärdering av undervisningen liksom delvis ges möjlighet till reflektion kring sitt lärande. Det framkommer i lärarintervjuer att en del lärare gör elever delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen, exempelvis genom att låta elever välja arbetssätt eller redovisningsform. Lärare berättar att även utvecklingssamtalet är ett forum för delaktighet kring undervisning men att det även kan ske i en löpande i dialog med

eleverna. I intervju med elevhälsan och elever framgår att elever får tycka till om undervisningen men att det ser olika ut beroende på lärare och ämne. En del lärare uppger i intervju att det är ett område de kan bli bättre på. Det är otydligt för Skolinspektionen i vilken omfattning och med vilken regelbundenhet eleverna är delaktiga i planering och utvärdering, och hur lärarna låter elevernas synpunkter påverka genomförandet av undervisningen. Av granskningen framkommer att eleverna endast till viss del ges möjlighet att reflektera över sitt eget lärande och på så sätt utveckla tankesätt och strategier för att lära på ett målinriktat sätt. Rektorn uppger i intervju att hen inte kan svara på om elever ges möjlighet att reflektera över sitt eget lärande eller om det finns metoder för det på skolan. Vid de flesta av observationerna avslutas lektionen med att eleverna plockar ihop sina saker men en reflektion kring det egna lärandet eller en återkoppling till läraren om lektionens genomförande uteblir. Några lärare uppger i intervju att de ger eleverna möjlighet att reflektera kring sitt lärande genom att exempelvis ha en dialog kring hur de bäst lär sig saker. Skolinspektionen såg i observationer några exempel på metakognitiva strategier på lektioner såsom partnerstöd och självvärdering. Det är dock otydligt i vilken utsträckning ett medvetet arbete bedrivs på skolan kring att utveckla elevers möjlighet till reflektion.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att lärarna ger eleverna större möjlighet att delta i kontinuerlig planering och utvärdering av undervisningen liksom reflektera över sitt eget lärande.

Granskningen visar att lärarna i större utsträckning kan ge eleverna möjlighet till inflytande och delaktighet genom att tillsammans med eleverna på ett mer systematiskt sätt planera och utvärdera undervisningen. Lärare gör olika vilket innebär att elevernas möjlighet att påverka är olika. Granskningen visar också att eleverna kan ges större möjlighet till reflektion kring sitt eget lärande. Om elever kontinuerligt ges möjlighet till reflektion har de större möjlighet att förstå med vilka strategier de bäst lär sig och kan ta mer ansvar för det egna lärandet.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tillsammans med lärarna ta fram metoder för att löpande låta eleverna bli delaktiga i planering och utvärdering som kan handla både om enskilda lektioner men även större arbetsområden. På så sätt ges lärarna möjlighet att utveckla undervisningen efter elevernas intresse och behov vilket

även kan bidra till att höja elevers motivation att lära. Skolinspektionen rekommenderar även att rektorn säkerställer att eleverna kontinuerligt ges möjlighet att reflektera över sitt eget lärande och på så sätt låta eleverna utveckla metakognitiva strategier. Lektionens struktur kan exempelvis utvecklas till att innefatta en summerande avslutning med reflektion kring vad eleven har lärt sig och var hen befinner sig i sitt lärande. Det kan göras både i samband med enstaka lektioner eller i större arbetsområden.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömning

Utbildningen präglas i hög utsträckning av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn leder ett medvetet arbete med att skapa trygghet och studiero på skolan. Rektorn sätter vid behov in ändamålsenliga åtgärder för att skapa och upprätthålla trygghet och studiero.

Motivering

Skolan bedriver ett medvetet arbete för att skapa trygghet och studiero

Granskningen visar att rektorn tillsammans med skolans personal bedriver ett medvetet arbete för att skapa trygghet och studiero på skolan. I intervjuer framkommer att det finns ett gemensamt förhållningssätt bland personalen kring trygghet och studiero där samverkan sker på arbetslagsmöten men även i täta löpande dialoger. Skolan är liten och personalen tar ett gemensamt ansvar för alla elever. Rektorn uppger att lärarna arbetar ämnesvis med trygghets- och värdegrundsfrågor i undervisningen och att elevhälsan arbetar en del av sin tid med värdegrunden utifrån olika teman i olika årskurser och klasser. Elevhälsan är även med som en naturlig del av den dagliga verksamheten och på så sätt kan de fånga upp värdegrundsfrågor med elever i vardagen. Elevhälsan och rektorn träffas en gång per vecka där en del av

arbetet utgörs av främjande och förebyggande arbete kring värdegrund, trygghet och studiero. I intervjuer med rektorn och elevhälsan framkommer dock att det främjande och förebyggande arbete som elevhälsan driver till viss del varit eftersatt. Orsaken är att elevhälsan under en längre tid varit underbemannad. Rektorn och elevhälsan uppger dock att med de elevhälsoresurser som tillkommit under 2022 kan det främjande och förebyggande trygghets- och värdegrundsarbetet framöver bedrivas ännu mer systematiskt än vad som varit möjligt tidigare. Skolan har ett likabehandlingsteam som tillsammans med elevhälsan arbetar förebyggande och åtgärdande. Det framgår av granskningen att det finns en tydlig process på skolan för att anmäla och utreda kränkande behandling och de anmälningar som görs analyseras. Det framkommer dock att utredningarna vad gäller kränkande behandling behöver snabbas upp. Eleverna är delaktiga i studiero- och trygghetsarbetet genom bland annat framtagandet av skolans ordningsregler, då elevrådet inför varje läsår går igenom skolans ordningsregler tillsammans med personal och beslutar om eventuella förändringar. Elever uppger också att de har återkommande klassråd och även är delaktiga i att ta fram klassrumsregler. I observationer och intervjuer framkommer att skolan överlag är lugn och trygg med goda relationer mellan elever och lärare men att det finns enstaka grupper där trygghet och studiero är sämre.

Av granskningen framgår att rektorn utifrån uppföljning av trygghet och studiero genomför flera olika åtgärder. För att skapa bättre studiero har man på skolan exempelvis infört mobilfria lektioner och fasta placeringar i klassrum och matsal liksom ökad tillgång till olika fysiska hjälpmedel som tidshjälpmedel, skärmar och hörselkåpor. I det som kallas studion kan elever på högstadiet få stöd i sitt skolarbete i ett mindre sammanhang vilket också bidrar till studieron. För att öka tryggheten på skolan uppger lärare och rektorn att vissa åtgärder har vidtagits, såsom att scheman anpassats för att styra elevflödet bättre, placeringar av elevernas skåp är genomtänkta och att det finns välfungerande scheman för rastvärdar och bussvärdar. Av granskningen framkommer att det främst är en klass på högstadiet som har utmaningar kring trygghet och studiero och resultatet på Skolinspektionens enkät 2022 är lågt. Även en grupp på mellanstadiet visar låga resultat i Skolinspektionens enkät. Åtgärder har vidtagits i dessa klasser vilket går att läsa mer om i beslutet under området för rektors ledarskap. För att fortsätta utveckla det systematiska arbetet med trygghet och studiero kommer skolan från höstterminen 2022 att delta i ett program,

Inkluderande beteendestöd i skolan, (IBIS)¹. Programmet syftar till att stödja skolor att systematiskt arbeta med en uppsättning strategier för att öka trivsel, trygghet och måluppfyllelse. Skolinspektionen framhåller i detta sammanhang vikten av att rektorn fortsatt följer upp de insatser som gjorts på skolan för att förbättra trygghet och studiero och försäkras om att de ger effekt. Det gäller särskilt i de klasser där det förekommer utmaningar och återkommande insatser gjorts. Om effekter uteblir behöver nya åtgärder vidtas baserat på analys av rådande situation.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn analyserar eventuella skillnader i resultat i olika ämnen och årskurser och för diskussioner med lärare utifrån dessa analyser. Rektorn ser också till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. Vidare skapar rektorn förutsättningar för lärarna att samverka i syfte att kvalitetssäkra sina bedömningar och underlättar och stödjer arbetet genom de rutiner som finns på skolan.

¹ IBIS-programmet är initierat av Uppsala universitet och går ut på att erbjuda grundskolelärare ett program för att öka trygghet, arbetsro och inkludering samt att förbättra elevernas skolprestationer.

Motivering

Rektorn följer upp skillnader i omdömen och betyg i olika årskurser

Granskningen visar att rektorn systematiskt följer upp skillnader i omdömen och betyg i syfte att skapa likvärdighet i bedömning och betygssättning. Av granskningen framkommer att rektorn följer upp omdömen och betyg och ser hur variationen ser ut mellan klasser, ämnen, kön och över tid, och kan på så vis upptäcka skillnader. Även lärarna gör en egen utvärdering vid terminsslut som de delger rektorn. Rektorn uppger att hen i analyserna inte kan se några speciella skillnader mellan olika lärares omdömen och betygssättning som sticker ut. Däremot finns skillnader i måluppfyllelse mellan klasser som kan förklaras med att det finns fler elever i behov av stöd i vissa klasser. Förklaringar som ges till att elever inte når målen trots insatser från skolan är exempelvis problematisk skolfrånvaro och psykisk ohälsa. Enligt det underlag från skolan som Skolinspektionen tagit del av så kommer mer stöd att sättas in för dessa elever under läsåret och skolan kommer att sträva mot att bli ännu bättre på att följa upp och utvärdera de anpassningar som görs. Det finns även skillnader i meritvärde mellan kön, där pojkarna generellt har lägre meritvärde än flickor de senaste åren. Måluppfyllelsen i idrott och hälsa är låg vilket förklaras med att många elever har svårt att uppfylla kunskapskravet gällande simning. Rektorn konstaterar också att måluppfyllelsen i samhällsorienterande ämnen på högstadiet och i matematik i årskurs sex är lägre våren 2022 än tidigare.

Rektorn skapar förutsättningar för kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att lärarna ges goda möjligheter att samverka med varandra för att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Det framkommer att arbetet sker på olika sätt såsom genom sambedömning och kollegiala diskussioner kring kunskapskraven både inom skolan och i skolområdet. Av intervjun med rektorn framkommer att det även finns ett kommunikationsarbete vad gäller sambedömning och likvärdighet i bedömning som skolan deltar i. Rektorn uppger dock att arbetet med sambedömning avstannat något under pandemin och att de behöver fortsätta utveckla detta arbete framöver. På skolan bedrevs under förra året, med fortsättning under detta år, en kompetenshöjande insats i samband med implementeringen av de nya kursplanerna Lgr 22. Där är bedömning och betyg inkluderat som en del. Skolan har en förstelärare som ansvarar för att driva arbetet framåt genom kollegialt lärande kring betyg och bedömning och lärare berättar i intervju att de diskuterar betyg och bedömning med kollegor på olika sätt. Det sker både strukturerat på arbetslagsmöten och ämneskonferenser och mer informellt. De uppger att de även kan ta stöd av rektorn eller speciallärare i bedömningsfrågor. Inom skolområdet sker sambedömning av

nationella prov på låg- och mellanstadiet medan man på högstadiet sambedömer och diskuterar med sina ämneskollegor. Skolinspektionen vill i detta sammanhang lyfta värdet av att fortsätta utveckla arbetet med sambedömning i syfte att stärka likvärdigheten, exempelvis genom att även högstadiets lärare träffar ämneskollegor från andra skolor.

Av granskningen framkommer att kvalitetssäkring av omdömen och betyg görs med stöd av olika metoder såsom kollegiala diskussioner eller genom arbetet med de nationella proven. På skolan används bedömningsstöd och kartläggningsmaterial såsom "Kartläggaren", ett verktyg som kan användas i alla årskurser i matematik, engelska och svenska. Lärare uppger att de löpande, både formellt och informellt, diskuterar bedömningsfrågor med varandra för att skapa samsyn och få stöd i arbetet. Rektorn säger att tid finns för lärarna att diskutera kunskapskraven och den nya läroplanen med syfte att kvalitetssäkra omdömen och betyg, bland annat på studiedagar. Vidare visar granskningen att lärarna utformar olika typer av bedömningssituationer så att eleverna får möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt, exempelvis muntligt eller skriftligt. Elever berättar att de oftast vet hur de ligger till och får information om det både via utvecklingssamtal, på den digitala lärplattformen och muntligt av läraren till exempel efter prov.

På Skolinspektionens vägnar

Eva Lindgren
Beslutsfattare

Åsa Pleiner
Föredragande

I handläggningen av ärendet har även utredarna Sofia Granberg och Emma Nordström medverkat.

Bilaga 1: Underlag

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tio lektionsobservationer
- Tre gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal kriterier. Dessa kriterier beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

OI Anderssskolan är en grundskola med årskurserna F-9. Huvudman för skolan är Tierps kommun. Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens besök 257 elever.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 4 och 5 oktober 2022 med efterföljande digital intervju med rektor den 6 oktober 2022. Besöket och intervjuerna genomfördes av utredarna Åsa Pleiner och Emma Nordström.